

THISTED KOMMUNE

§ 16 b MILJØTILLADELSE

Smågriseproduktion
Buen 47, 7752 Snedsted
18. maj 2018

Indholdsfortegnelse

1	REGISTRERINGSBLAD	2
2	RESUMÉ	3
3	AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	4
	<i>Vurdering</i>	4
	<i>Retsvirkning</i>	4
4	VILKÅR	6
5	BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	12
	<i>Generelle vilkår</i>	12
	<i>Husdyrbrugets anvendelse af BAT</i>	12
	<i>Husdyrbrugets anlæg</i>	13
	<i>Gener</i>	14
	<i>Forurening</i>	14
6	ANSØGERS OPLYSNINGER OG VURDERINGER	16
	<i>Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte</i>	16
7	AMMONIAKDEPOSITION OG BILAG IV-ARTER	35
	<i>Beskyttelsesniveau for ammoniakemission</i>	35
	<i>Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder</i>	36
	<i>Bilag IV-arter</i>	36
8	OFFENTLIGGØRELSE	38
	<i>Nabo-/partshøring</i>	38
	<i>Offentliggørelse</i>	38
	<i>Annoncering</i>	38
9	KLAGEVEJLEDNING	39
10	RETSBESKYTTELSE	40
	BILAG	41

1 Registreringsblad

Titel: § 16 b-miljøtilladelse af husdyrbruget Buen 47, 7752 Snedsted
Dato for afgørelse: 18. maj 2018
CVR-nr: 25017439
CHR nr: 73132
Ejendomsnr: 7870069908
Ansøger: Mikael B Kristensen
Buen 47
7752 Snedsted
Konsulent: Hanne Hoffmann Christensen – GRÅKJÆR A/S
Fabersvej 15
7500 Holstebro
Tlf: 25196323
E-mail: haost@graakjaer.dk
CVR-nr.: 19300404
Tilsynsmyndighed: Thisted Kommune
Ansøgningskema: 200432
Version: 10
Miljøsagsbehandler: Mia Thorning Christensen
Kvalitetssikring: Ulrik B. Krogh

2 Resumé

Thisted Kommune har den 6. august 2017 modtaget en ansøgning om § 16 b-miljøtilladelse på Buen 47, 7752 Snedsted.

Der søges om tilladelse til at omlægge svineproduktionen i eksisterende stalde til ren smågriseproduktion samt udvide ved tilbygning af en ny klimastald til smågrise og udlevering. Efter omlægningen og udvidelsen vil produktionen have en samlet ammoniakemission fra stald og lager samlet på 1694 kg NH₃-N/år. Husdyrgødningen fra produktionen opbevares på husdyrbruget i to gyllebeholdere på henholdsvis 400 m² og 400 m².

De eksisterende og projekterede husdyr- og gødnings-anlæg fremgår af oversigtskortet (bilag 1).

Thisted Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

3 Afgørelse om miljøtilladelse

På baggrund af de, i sagen, foreliggende oplysninger meddeler Thisted Kommune hermed miljøtilladelse efter Husdyrbruglovens § 16 b til drift af husdyrbruget beliggende Buen 47, 7752 Snedsted.

Der meddeles tilladelse til at omlægge svineproduktionen i eksisterende stalde og udvide ved tilbygning af ny klimastald til smågrise. Staldene vil have et samlet produktionsareal på 2454 m² og have en ammoniakemission på 1374 kg NH₃-N/år.

Husdyrgødning fra produktionen opbevares på husdyrbruget, i to gyllebeholdere til flydende husdyrgødning med et samlet areal på 800 m². Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets opbevaringslagre er 320 NH₃-N pr. år, og den samlede ammoniakemission fra husdyrbruget bliver dermed 1694 kg NH₃-N pr. år.

Produktionen vil efter udvidelsen foregå i den nye klimastald samt i de to eksisterende stalde.

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse og vurdering, som krævet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, punkt A og B.

Thisted Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet, samt at ansøgers konsulent har foretaget de korrekte vurderinger af den potentielle påvirkning på miljøet bredt set. Med en ammoniakemissionen på 1694 kg NH₃-N pr. år, efter omlægningen og udvidelsen, er det vejledende BAT-emissionsniveau på 1730 kg NH₃-N pr. år for ammoniak overholdt med 35 kg NH₃-N pr. år.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, og efterlever vilkårene i denne tilladelse.

Thisted Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering fremgår af Afsnit 7.

Retsvirkning

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis en del af miljøtilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del, jævnfør Husdyrbruglovens § 59a, stk. 1. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er etableret og taget i brug, og dyreholdet er ændret i forhold til tidligere tilladt produktion.

Hvis den meddelte miljøtilladelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, jævnfør Husdyrbruglovens § 59a, stk. 2.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 9.

Mia Thorning Christensen
Landbrugssagsbehandler
Natur og Miljø

Hurup Thy, den 18. maj 2018

4 Vilkår

Miljøtilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter tilknyttet husdyrproduktionen på adressen.
- 2) Vilkårene i denne miljøtilladelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt, når tilladelsen tages i brug. Tilladelsen er taget i brug, når slagtesvinestalden er ændret og taget i brug til smågrise, eller når den nye tilbygning er færdig.
- 3) Tilladelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med tilladelsens indhold og betingelser.
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.
- 5) Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles Thisted Kommune inden for en måned.
- 6) Tilbygningen må ikke opføres, før der er indhentet de nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse og udledningstilladelse af tagvand.

Husdyrbrugets ophør

- 7) Hvis husdyrbruget ophører med driften, skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.
- 8) Thisted Kommune skal kontaktes med henblik på, at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo eller tankanlæg.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

BAT-niveau

Se vilkårene under Indretning og drift.

Management og egenkontrol

- 9) Følgende egenkontrollodata skal opbevares på ejendommen i mindst 5 år og skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden:
  - a) Logbog for gyllebeholdere.
  - b) Årlige opgørelser af el-, olie og vandforbrug.
  - c) Affald (jævnfør også Vilkår 32-38)
    - Dokumentation for at farligt affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt.

- Såfremt tilsynsmyndigheden anmoder herom, skal landbruget registrere og dokumentere bortskaffelse af øvrigt affald.
- d) Sikring af jord og grundvand
- Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe.

Energiforbrug

- 10) Der skal senest et år efter godkendelsesdato udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag. Rapportens resultater skal indgå i den fremadrettede drift, og i forbindelse med udskiftning af materiel. Rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 11) Ved udskiftning af lyskilder i eksisterende anlæg skal der skiftes til lavenergibelysning.

Vandforbrug

- 12) Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 13) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper og staldsystemer som anført i nedenstående tabel:

Stalde og produktioner				
Nr.	Stald (navn/nr.)	Dyr	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
1	Stald nord (eksisterende stald)	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	916
2	Stald syd (eksisterende stald)	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	680
3	Ny klimastald (ny tilbygning)	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	857
Samlet areal				2454
Opbevaringsanlæg			m³	
Gyllebeholder 1			1600	400
Gyllebeholder 2			1600	400
Samlet			3200	800

Generelle afstandskrav

- 14) Såfremt der træffes dræn under anlægsarbejdet, skal disse afbrydes og omlægges, så der ikke er dræn inden for 15 meter fra det nye byggeri.

Landskab og planforhold

- 15) Det nye byggeri, bygges med samme højde, bredde, taghældning og i samme farve som eksisterende bygning.
- 16) Der skal etableres enkelte træer som anvist på oversigtstegningen med beplantning (Bilag 3), for at bryde oplevelsen af den nye stald. Der skal plantes hjemmehørende træarter.
- 17) Beplantningen skal vedligeholdes, hvilket betyder, at der skal genplantes, hvis planter går ud, og at der skal renholdes for ukrudt omkring planterne i et omfang, så træernes vækst ikke hæmmes.

Gener

Støj

- 18) Landbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende grænseværdier:

Dag	Tidsinterval	Grænseværdi dB(A)	Midlingstid
Hverdage	07.00 - 18.00	55	8 timer
Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer
Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	07.00 - 18.00	45	8 timer
Aften	18.00 - 22.00	45	1 time
Nat	22.00 - 07.00	40	½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra landbruget, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

- 19) For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af landbruget ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger følgende grænseværdier:

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsinterval	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	07.00-18.00	25
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35

Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

20) Landbruget skal, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det, lade foretage støj- og lydmålinger/-beregninger eller vibrationsmålinger til dokumentation for, at det ovenstående vilkår er overholdt.

- A. Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.
- B. Dokumentation for at grænseværdien er overholdt skal udføres, når landbrugets emission af støj, lyd eller vibration er maksimal under normale driftsforhold.
- C. Dokumentationen kan være beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, som er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.
- D. Dokumentationen kan være ved måling. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997.
- E. Beregningerne eller målingerne skal udføres af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger - ekstern støj".
- F. De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.
- G. Omkostninger af målingerne eller beregningerne betales af landbruget.

Et eksemplar af rapporten med dokumentationen for måle- eller beregningsresultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden så snart rapporten foreligger eller senest 2 uger efter landbruget har modtaget rapporten.

Lys

- 21) Udendørs belysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, med mindre der er nødvendig aktivitet på anlægget.
- 22) Belysning i stalde skal være slukket mellem kl. 23 og 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden. Dog er natlys tilladt.

Skadedyr

- 23) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi.

Forurening

Driftsforstyrrelser og uheld

- 24) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112.
- 25) Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Beredskabsplanen skal kunne forevises ved tilsyn.
- 26) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af gårdens ansatte og øvrige som arbejder på ejendommen og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog.

Vaskeplads og spildevand

- 27) Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, der er uigennemtrængelig for fugt, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Gødningshåndtering

- 28) Den gylle, der opbevares på ejendommen, skal opbevares i de to eksisterende gyllebeholdere, som tilsammen har et areal på 800 m².
- 29) På ejendommen skal der til enhver tid rådes over en opbevaringskapacitet til flydende gødning på mindst 9 måneder.
- 30) Al håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn. Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles.
- 31) Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Affald og miljøfarlige stoffer

- 32) Arealer omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og frie for affald. Evt. spild på offentlige veje i forbindelse med landbrugsmæssig drift (jord m.v.) fjernes hurtigst muligt.
- 33) Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 34) I nærheden af opbevaringsfaciliteter til kemiske produkter skal der forefindes et opsugningsmateriale (eks. Kattegrus) til opsamling af evt. spild.
- 35) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet må ikke uden en forudgående tilladelse fra Thisted Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål, der ikke er normale på et husdyrbrug.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 36) Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- 37) Akkumulatører og batterier skal opbevares i beholdere eller containere, der enten er placeret indendørs eller under halvtag, eller som er lukket med låg. Beholderne og containere skal være tætte og modstandsdygtige over for de væsker, der er anvendt i batterierne eller akkumulatørerne.
- 38) Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstude til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig.

Ved en impermeabel belægning forstås et befæstet areal, der er uigennemtrængeligt for de forurenende stoffer, som findes i det affald eller de stoffer, der håndteres på arealet.

Ved kontrolleret afledning menes afledning til gylletank. Landbruget skal være opmærksom på, at større oliespild vil give forurening af gyllen, som så skal bortskaffes som farligt affald. Landbruget kan etablere en buffertank mellem påfyldningsplads og gylletank.

5 Begrundelse for vilkår

Tilladelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

I de første vilkår er det tydeliggjort, at tilladelsen kun gælder for den ansøgte ejendom og er betinget af, at alle vilkårene opfyldes fra ibrugtagning af tilladelsen. Det er desuden vigtigt, at Thisted Kommune altid orienteres rettidigt om ejerskifte eller ændringer i ansvarshavende for driften for at sikre en god dialog mellem landmanden og kommunen.

Der er stillet vilkår for at imødegå tvivl om ansvarsfordelingen på husdyrbruget samt tvivl om forudsætningerne for tilladelsen. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Derudover er der stillet vilkår til, at tilbygningen ikke må opføres før, der er indhentet de nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse og udledningstilladelse af tagvand. Dette begrundes i et tagarealet vil bidrage til en større mængde spildevand som skal afledes.

Husdyrbrugets ophør

Der er stillet tre vilkår for at sikre, at husdyrbruget efter sit ophør ikke vil give anledning til skade på miljøet, og for at pålægge driftsherren en dialog med tilsynsmyndigheden om, hvordan anlægget bedst muligt sikres/anvendes efterfølgende.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af den bedst tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi således, at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologier til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt virksomheden lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af, hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til industrisektorens økonomiske muligheder.

Ved tilladelse efter § 16 b redegør ansøger for anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

BAT-niveauet er opnået ved valget af staldsystem, og der er derfor ikke stillet yderligere vilkår end vilkår 13, se nedenfor.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

BAT vedr. energiforbrug

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

BAT vedr. vandforbrug

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler i trug eller kop), vandtrug og bidenipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

For at sikre at husdyrbruget fastholder BAT har Thisted Kommune stillet vilkårene 9-12.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Vilkåret er stillet for at fastholde ansøger på de produktionsarealer og øvrige oplysninger, der ligger til grund for tilladelse.

Generelle afstandskrav

Der er med overvejende sandsynlighed drænet inden for 15 meter fra byggefeltet. Thisted Kommune stiller derfor vilkår om, at dræn der træffes under anlægsarbejdet afbrydes og omlægges så afstandskravet på 15 meter til drænet overholdes.

Landskab og planforhold

Vilkårene er stillet for at sikre, at det tilbygningen bliver opført, som det fremgår af ansøgningen. Desuden sikrer vilkårene, at tilbygningen tilpasses omgivelserne og de eksisterende bygninger på bedste vis.

Gener

Støj

For også fremadrette at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning samt til lavfrekvent støj og infralyd.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

For også i fremtiden at kunne sikre naboer, vil der blive stillet vilkår om fortsat at bekæmpe fluer og skadedyr i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi.

Forurening

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld. Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal være opdateret, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

Vilkårene er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet. Der er stillet vilkår for at minimere risikoen uheld i forbindelse med opbevaring og håndtering af husdyrgødning og andre forurenende stoffer.

Vaskeplads og spildevand

Ved vask af maskiner og redskaber kan der opstå jord- og/eller grundvandsforurening med blandt andet olie og sprøjtemidler, hvis vasken foregår på bar jord eller grus eller udledes til bar jord, grusbelagte arealer, vandløb, dræn eller søer. Der stilles derfor vilkår til, at al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med en fast bund, der er uigennemtrængelig for fugt, og hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder.

Gødningshåndtering

Der er stillet vilkår til opbevaringskapacitet for sikre, at anvendelsen af gødningen kan ske på en planlagt og hensigtsmæssig måde.

Der er stillet vilkårene omkring håndtering af gylle for at minimere risikoen for uheld, samt for at minimere gyllespild på jorden, såfremt uheld opstår.

Affald og miljøfarlige stoffer

Der stilles vilkår til at spild af brændstof, olie og kemikalier skal håndteres og som for farligt affald, for at sikre mod forurening. Der stilles vilkår til håndtering og bortskaffelse af farligt affald, herunder kemikalier, for at sikre beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand. Under egenkontrol stilles der vilkår til, at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding

skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det er BAT at styre sine ressourcer, også når de er forbrugt.

Beskyttelse af jord og grundvand

For at sikre beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand, stilles der vilkår til opbevaring af farligt affald, herunder kemikalier.

6 Ansøgers oplysninger og vurderinger

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Ansøgningen vedrører en omlægning af produktionen i ejendommens to eksisterende stalde, samt opførelse af en tilbygning med en klimastald til smågrise. Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Indretning og drift af anlæg m.m. (B1)

Ventilationsanlægget er vægventiler og diffusventilation der styre temperaturen, så der er optimale forhold for svinene i stalden. Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt. Ventilationsafkastene bliver vasket og efterset hver gang staldene vaskes, hvilket er ca. hver 3 mdr. for de fleste stalde.

Ventilationen er fuldautomatisk temperaturstyret, hvilket sikrer at ventilationen kører optimalt med hensyn til ønsket temperatur i staldene og minimum elforbrug.

Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Anlæggets produktionsareal, staldsystem og dyretype:

Stalde og produktioner				
Nr.	Stald (navn/nr.)	Dyr	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
1	Stald nord (eksisterende stald)	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	916
2	Stald syd (eksisterende stald)	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	680
3	Ny klimastald og udlevering (ny tilbygning)	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	857
Samlet areal				2454
Opbevaringsanlæg			m³	
Gyllebeholder 1			1600	400
Gyllebeholder 2			1600	400
Samlet			3200	800

Anlæggets produktionsareal, staldsystem og dyretype fremgår desuden af ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk.

Oversigtstegning er vedlagt i bilag 1.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Den årlige produktion af flydende gødning er ca. 4.070 m³ gylle inkl. spildevand.

Gylle opbevares i gyllebeholdere. Husdyrgødning udbringes på egne ejede og forpagtede arealer eller afsættes til godkendt modtager.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, og derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er en stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for eventuelle skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Der er opbevaringskapacitet til mindst 9 måneder. På ejendommens gylletanke sikres et tæt flydelag, hvorved ammoniakfordampningen begrænses. Al håndtering af gylle foregår under konstant opsyn. Hvis der forekommer spild opsamles det straks.

Det er vurderet, at ejendommens teknikker til opbevaring og behandling af husdyrgødning lever op til Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m. (B2)

I forbindelse med udvidelsen bygges der en ny klimastald og udlevering.

Klimastalden opføres som en tilbygning med et produktionsareal på 857 m². Det nye byggeri, bygges med samme højde, bredde, taghældning og i samme farve som eksisterende bygning.

Resten af produktionen foregår efter omlægningen og udvidelsen i ejendommens to eksisterende stalde med et samlet produktionsareal på 1596 m².

Udvidelsen bliver lavet som en østlig forlængelse af den hidtidige slagtesvinestald, der ombygges til klimastald. I modsatte ende af stalden er der foderfaciliteter og det er derfor kun muligt at planlægge udvidelsen som ansøgt.

Forhold til andre husdyrbrug (B3)

Husdyrbruget er ikke teknisk-, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

På ansøgningstidspunktet ejer ansøger desuden nedenstående ejendommene i samme CVR-nummer (25017439), med nedenstående produktioner:

Ejendom	Produktion
Harring brovej 13	Søer og smågrise
Harringshedevej 6	Søer
Buen 69	Polte

Ejendommene er på ingen måde teknisk eller forureningsmæssigt forbundne, og bliver betragtet som selvstændige anlæg.

Beliggenhed og omgivelser (B4)

Generelle afstandskrav

Afstande § 6:

Område	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde.	2.028	Sundby By, Stagstrup	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	2070	Gaia Fjordvang	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt.	320,3	Buen 41, 7752 Snedsted	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	510,7	Håbetsvej1, 7752 Snedsted	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand (km)	Beskrivelse
Kategori 1-natur	6,8	Rigkær nordvest
Kategori 2-natur	2,3	Overdrev sydøst
Kategori 3-natur	1,4	Potentiel ammoniakfølsom skov nordøst sydøst

Nærmeste øvrige natur er en § 3 eng ca. 674 meter fra gyllebeholderne.

Afstande § 8:

Nærmeste...	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Enkelt vandindvindingsanlæg.	276	Buen 49, 7752 Snedsted	25
Fælles vandindvindingsanlæg.	1788	Vilsund vandværk	50
Vandløb	375	Østlige gyllebeholder- Vestre Sidekanal (S)	15
Dræn*	-	Ukendt	15
Sø	975	Se kort, vest for ejendommen	15
Privat fælles vej/ offentlig vej	37	Buen	15
Levnedsmiddelvirksomhed	-	Ingen levnedsmiddelvirksomhed på ejendommen	25
Beboelse på samme ejendom	128	Buen 47, 7752 Snedsted	15
Naboskel	80	Kågkil 3, 7752 Snedsted, 17a, Stagstrup By, Stagstrup	30

* Der er med overvejende sandsynlighed drænet inden for 15 meter.

Det er vurderet ud fra ovenstående oplysninger at afstandskravene er overholdt, såfremt eventuelle dræn inden for 15 meter omlægges.

Landskabs og planmæssige forhold

Området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Der bygges en ny stald i samme materialer og farver som eksisterende bygninger. Udvidelsen kommer derfor ikke til, at fremstå markant i forhold til det eksisterende anlæg. Tilbygningen bliver bygget i østlige ende af den stald som ligger nærmest gyllebeholderne.

Anlægget kommer til at fremstå mere synligt for nærmeste nabo efter byggeriet af den nye stald, der er ikke planlagt beplantning da det vurderes at stald og beplantning vil komme til at virke mere markant tilsammen.

Det vurderes, at den nye stald og det samlede anlæg vil passe godt ind i omgivelserne, og at det landskabelige indtryk ikke ændres væsentligt.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.		x
Områder med særlig landskabelig værdi		x
Områder med særlig geologisk værdi		x
Rekreative interesseområder		x
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer		x
Kirkeomgivelser		x
Kystnærhedszonen	x	
Lavsundsarealer inkl. evt. okkerklassificering		x
Skovrejsningsområder		x
Sø- og å-beskyttelseslinje		x
Kirkebyggelinje		x
Fortidsmindebeskyttelseslinje		x
Fredede områder		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x

Ejendommen ligger i det område der i Kommuneplanen 2010-2022 betegnes som Fjordlandet hvor disse retningslinjer er gældende:

16.4 Udvidelser af eksisterende landbrugsbedrifter

Udvidelser af eksisterende landbrugsbedrifter skal ske i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger, dvs. så vidt muligt indenfor 20 m. fra disse. Nye bygninger til landbrugsformål kan opføres uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse på den pågældende ejendom, hvis væsentlige miljøhensyn tilsiger det, og hvis væsentlige beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes.

Fjordlandet er stort set lig med det areal, der i Viborg Amts Regionplan 2005 var udlagt som kystnærhedszonen ifølge planlovens § 5a. Der er overvejende tale om landarealer med en visuel forbindelse til havet eller Limfjorden. Kystnærhedszonen er som udgangspunkt forbeholdt byggeri, der er erhvervmæssigt knyttet til fiskerierhverv eller en kystnær placering. Det er dog næsten altid muligt at udvide eksisterende husdyrbrugs byggeri i tilknytning til det eksisterende.

Området er desuden udpeget som et primært jordbrugsområde hvor disse retningslinjer er gældende:

20.3 Primære jordbrugsområder

Der kan i disse områder ikke meddeles tilladelse eller planlægges for anlæg, som forhindrer eller vanskeliggør den landbrugsmæssige udnyttelse, men mindre en samlet samfundsmæssig afvejning tilsiger det.

20.4 Husdyrproduktion

Den intensive husdyrproduktion i Thisted Kommune har væsentlig økonomisk og beskæftigelsesmæssig betydning for kommunen, men påvirker også omgivelserne.

20.5 Udvidelse af eksisterende produktionsanlæg

Udvidelse af eksisterende produktionsanlæg og anlæg af nye kan ikke ske, hvis projekterne medfører en negativ påvirkning af beskyttelseshensynene i Natura 2000 områderne, eller hvor projekterne vil være til hinder for, at der kan etableres en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der ligger til grund for udpegningen af områderne.

Det er vurderet, at det ansøgte projekt er et erhvervmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri, og udvidelsen sker uden væsentlig påvirkning på de landskabsmæssige forhold, og i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Med den projekterede placering af den nye stald vurderes det samlede bebyggelsesareal at fremstå som en samlet bygningsmasse, hvor det nye anlæg opføres i sammenhæng med eksisterende byggeri. Det vurderes at den nye stald ikke kan placeres i den anden ende af eksisterende bygninger, grundet indretningen. Det vurderes derfor at den nye stald placeres mest hensigtsmæssigt i forhold til eksisterende bygninger.

Ammoniakemission (B5)

Ammoniakemissionen reduceres i forhold til den tidligere produktion.

Ammoniakemissionen fremgår af nedenstående tabel fra husdyrgodkendelse.dk:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1373,7	328,7	1702,4
Nudrift	2487,6	328,7	2816,3
8 års-drift	3057,1	328,7	3385,9

Det er vurderet ud fra ovenstående oplysninger, at det generelle ammoniakemissionsniveau er overholdt. Den omkringliggende beskyttede natur vurderes ikke at blive påvirket som følge af det ansøgte projekt.

Der henvises til afsnit 7 vedrørende en nærmere vurdering af påvirkning af natur og Bilag IV-arter.

Lugtmission (B6)

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved jævnlig rengøring. Derudover vil samtlige ventilationsskaktene blive rengjort ved vask af staldene. Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Lugtemissionen fremgår af nedenstående tabel fra husdyrgodkendelse.dk:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
Buen 41	0	FMK	171,6	171,6	320,3	Ja	Ja
Håbetsvej 1	0	FMK	171,6	171,6	510,7	Ja	Ja
Kågkil 1	0	FMK	171,6	171,6	199,3	Ja	Ja
Buen 41	0	NY	308,7	308,7	319,9	Nej	Ja
Sundby By, Stagstrup	0	FMK	542,5	542,5	2213,7	Ja	Ja
Sundby By, Stagstrup	0	FMK	542,5	542,5	2013,8	Ja	Ja
Sundby By, Stagstrup	0	FMK	542,5	542,5	1970	Ja	Ja

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Det vil sige, at de ikke indgår i vurdering af, om der ligger enkeltboliger eller samlet bebyggelse inden for de beregnede geneafstande.

På ejendommen Buen 49, 7752 Snedsted, er der indrettet 3 ferielejligheder i tidligere erhvervsbygninger. Der beregnes dog ikke lugt til disse lejligheder, da der er registreret landbrugspligt på ejendommen.

Det er vurderet at geneafstanden til byzone, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste nabo er overholdt.

Andre emissioner og genepåvirkninger (B7)

Støj

På ejendommen er der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj.

Kompressor står i maskinhuset og det vurderes at der ikke vil være støjgener udenfor ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Tiltag mod støjkloder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Lys

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da det vil være slukket om natten.

Der er udendørsbelysning ved stuehuset, forrummet, udleveringsrampen og ved kornsiloerne. Denne belysning vil ikke være tændt om natten.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning uden på bygningerne om natten.

På baggrund af anlæggets opbygning samt nedsat belysning i nattetimerne vurderes det, at lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke vil være til gene for naboer eller trafikanter.

Fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Fluegener minimeres ved at der bruges rovfluer i staldene. På denne måde forekommer der ikke store skadedyrsgener fra stalden i nudriften. For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, fortsætter det forebyggende arbejde i den nye stald og det forventes derfor ikke at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Ændringen af produktionen på ejendommen forventes ikke at medføre væsentlige gener i forhold til støv, støj og fluer.

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper og efter retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Ved at følge retningslinjer fra Aarhus Universitet Institut for Agro-økologi vedrørende effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse vurderes at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Støv fra stalde og foder

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management.

Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

I forbindelse med høst og indblæsning af korn i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv ved høst.

Det er vurderet, at støvgener fra anlægget er acceptable.

Transport

Anslået medfører udvidelsen af produktionen på ejendommen, at antallet af transporter forbliver uændret eller falder, se tabel nedenfor.

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, og da der hovedsageligt er spredt beboelse nær ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Arbejdskørsel til og fra produktionen sker ad Buen. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af smågrise, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens levering og afhentning af svin sker ugentligt.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på- og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter. Transporter med husdyrgødning, udbringning falder efter udvidelsen, da der køres med en 30 tons gyllevogn eller en lastbil.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold, og det vurderes at udkørslen til kommunevejen Kågil kan anvendes frit og uden gene for omkringboende.

Nedenstående transporter er anslået i cirkatal:

Transporter til og fra anlægget	Før udvidelse	Efter udvidelse
	Antal/år	Antal/år
Levering af foder - mineraler m.v.	52	52
Afhentning af dyr	52	52
Levering af olie	8	8
Transporter med husdyrgødning, udbringning	200	135
Afhentning af døde dyr	52	52
Afhentning af affald	26	26
Andet/diverse	52	52
I alt	442	377

Management og egenkontrol

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen:

- Foderplaner
- Produktions- / effektivitetskontrol
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Beredskabsplan
- APV-mappe
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

Management omhandler beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Der lægges fokus på korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, herunder bl.a. gyllehåndtering, vand- og energiforbrug og affaldshåndtering

Miljø- og ressourcstyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Registrering affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan medvirke til at minimere affaldsproduktionen

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen også som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres.

Det er vurderet at egenkontrol lever op til BAT.

Risikoelementer vedrørende miljøforhold (B7)

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at produktionens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderene, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltankene er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb fra frosne marker eller efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Afløb er afblændet så gylle ikke kan løbe i dræn
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Disse er placeret på anden ejendom, og håndteres af maskinstation eller andet uddannet personale med sprøjtecertifikat.

Oplag af olie og andre kemikalier

Dieselolie opbevares so udgangspunkt ikke på ejendommen. Der er to beholdere på 1.800 l på ejendommen, som kun som benyttes som buffertanke i tilfælde af, at pillefyret står af. I perioder med markarbejde er der dieselolie i tanken på 2.500 liter, resten af tiden er den tom.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Øget lugt fra anlæg.
- Forurening af vandmiljø.

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med pumpning af gylle fra stald til lagertank. Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder regler for, hvordan gylle skal håndteres ved pumpning fra lagertank til gyllevogn. Bekendtgørelsen stiller ikke krav om overvågning ved pumpning fra stald til lagertank. Thisted Kommune vurderer, at pumpning af gylle fra stald til lagertank udgør en væsentlig risikofaktor. Gyllekanalerne kan i mange tilfælde rumme mere end 500 m³ flydende husdyrgødning, og det er således store mængder gylle, som kan flyttes fra stald til lager i en arbejdsgang. Til sammenligning er kapaciteten af en almindelig gyllevogn i dag på 20-25 m³.

Det er vurderet, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde.

Udover at være BAT, så er en beredskabsplan er en stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hævværk o.l.

På baggrund af ansøgers oplysninger ovenfor og beregningerne i IT-ansøgningssystemet er det herefter vurderet, at husdyrbruget ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Affaldsproduktion og ressourceforbrug (B8)

Affald

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Bortskaffelse sker via autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).

Brændbart affald og ufarligt emballageaffald i form af plastik, papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt uden emballage. Enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Emballageaffald fra medicinpakninger i begrænsede mængder.

Emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej. Øvrigt affald bortskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativer for affald.

I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de således gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Veterinært affald

Omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

I landbruget anvender brugeren ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages behandlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre en generel miljøtrussel, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager, for at undgå skader på medarbejdere, dyr og andre, der håndterer affaldet, håndteres forsvarligt. Opsamling sker derfor i egnede plastbeholdere, som bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Mængden af medicinrester vil være små, idet alt udleveret medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller andre godkendte ordninger.

Kemikalier, olie pesticider og sprøjteudstyr

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen. Der er ingen kemi på ejendommen.

Kemisk emballageaffald stammer hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder eventuelt fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Spildolie opbevares ikke på ejendommen

Olie og kemikalieaffald serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner sker normalt af faguddannet personale på landbrugsmaskinværksteder, som bortskaffer spildolie og andet i forbindelse med eftersynene. Den årlige mængde af spildolie på ejendommen er derfor begrænset. Opsamles og bortskaffes gennem olieleverandøren eller gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner vil normalt kun forekomme i begrænsede mængder. Bortskaffes gennem kommunalt godkendte/anviste ordninger.

Rengørings- og desinfektionsmidler anvendt til staldrengøringsarbejder er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester markbrug

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen

Affaldsmængder

Affaldstype	EAK-koder	Affaldsfraktioner	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (Døde dyr)	02 01 02		Varierende Skøn: Max. 10 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer m.m.	02 01 099	50.04 52.07	Max 500 kg	Kommunal anvist ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Max. 50 kg	Kommunal anvist ordning
Emballage fra sprøjtemidler markbrug	02 01 08 02 01 09	50.04 51.00 52.07	Ikke på ejendommen	Kommunal anvist ordning
Overdækningsplast	02 01 04	52.07 (ikke PVC)	Ca. 400 kg	Kommunal anvist ordning
Spildolie	02 01 09	06.01 06.02 06.14	Max. 50 L Max opbevaring 50 L i olietromle/dunk	Olieleverandør eller kommunal anvist ordning
Malingsrester	02 01 99	03.21 03.22	Begrænset	Kommunal anvist ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09		< 5 kg	Kommunal anvist ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 25 kg	Kommunal anvist ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 10 kg	Kommunal anvist ordning
Andet brændbart affald Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	500 kg	Kommunal anvist ordning

Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	< 50 kg	Kommunal anvist ordning
--	----------	----------------	---------	-------------------------

Spildevandsmængde

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild i alt ca. 1.500 m³. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

Spildevand

Type	Årligt forbrug før (m ³)	Årligt forbrug efter (m ³)
Staldrengøring	1.400	1.500
Vaskeplads	100	100
Bolig	200	200
I alt	1.700	1.800

Spildevand tilført gylletanke

Type	Årligt forbrug før (m ³)	Årligt forbrug efter (m ³)
Staldrengøring	1.400	1.500
Vaskeplads	100	100
I alt	1.500	1.600

Spildevandsafledning

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	1.500	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger	2.100	Via dræn til åben grøft
Tagvand fra ny stald	525	Via dræn til åben grøft
Spildevand fra husholdning	200	Godkendt nedsivning

Affald:

Animalsk affald, herunder døde dyr, opbevares og bortskaffes efter gældende regler jf. Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01. juni 2011.

Landbruget er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes Affaldsregulativ for erhverv.

Landbruget oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende tanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Thisted Kommune.

Ressourceforbrug

Fodring

På ejendommen er der Hjemmeblandet foder. Foderet er primært sammensat af korn, soja, mineralblandinger.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Energiforbrug og energibesparende foranstaltninger

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og til belysning. Efter udvidelsen bliver forbrugt ca. 205.200 kWh pr år beregnet efter normtal.

Stuehuset og staldene opvarmes med træpiller.

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikrer at der ikke bruges unødigt energi pga. modstand fra støv og skidt. I den nye stald og ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Lyset vil være tændt efter behov når der arbejdes i staldene. Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

	Nudrift	Ansøgt
El	150.000 kWh/år	205.200 kWh/år
Dieselolie	0	0
træpiller (stuehus)	10 ton	12 ton

Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene. I nudriften benyttes ca. 6.000 m³ vand årligt og i ansøgt drifts anslås det at der benyttes ca. 6.000 m³ årligt.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Ejendommen er tilsluttet Thisted Vandværk.

Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Alle stalde rengøres løbene inden der sættes nye dyr ind i staldene.

Type	Årligt forbrug før (m ³)	Årligt forbrug efter (m ³)
Forbrug af drikkevand	3.500	4.100
Vask af stald	600	690
Vask af maskiner	100	100
I alt	4.100	4.890

Det er vurderet, at der er redegjort for et foder-, vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet. Den nye stald vil resultere i en øgning af tagvand, der skal afledes til rørlagt å/dræn.

Valg af BAT (B9)

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder og opbevaring/udbringning af husdyrgødning.

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst tilgængelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er efter udvidelsen og produktionstilpasningen indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Staldene er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene. Der udsluses gylle i ca. 2 timer pr uge.

Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Udbringningen af husdyrgødning vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Pumpning og håndtering af husdyrgødning i øvrigt foregår normalt indenfor normal arbejdstid.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Grænseoverskridende virkninger (B10)

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke natur i lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande.

Det er vurderet at der ingen grænseoverskridende virkninger er pga. stor afstand til landegrænser.

7 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakemission

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jf. husdyrbruglovens § 7, er et rigkær cirka 6,8 kilometer meter nordvest for husdyrbruget.

Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på området, som viser, at der er en totaldeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år i området samt ingen merdeposition.

Da der på naturområdet ikke er kumulationseffekt fra andre husdyrbrug i nærheden, fastsættes beskyttelsesniveauet for totaldepositionen til 0,7 kg NH₃-N/ha/år, jf.

husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur er derfor overholdt. Området vurderes ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen og produktionstilpasningen på Buen 47, 7752 Snedsted.

Med henvisning til en større afstand fra anlægget til øvrig kategori 1 natur, vurderer Thisted Kommune, at det ansøgte vil have en neutral effekt på øvrig kategori 1 natur.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, er et overdrev beliggende cirka 2.3 kilometer meter sydøst for ejendommen.

Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Idet husdyrbruget ifølge beregningen ikke bidrager med ammoniakdeposition til området, vurderes udvidelsen ikke at påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsen er kravet til den maksimale totaldeposition for kategori 2 natur på 1,0 kg N.

Med henvisning til en større afstand fra anlægget til øvrig kategori 2 natur, vurderer Thisted Kommune, at det ansøgte vil have en neutral effekt på øvrig kategori 2 natur.

Nærmeste kategori 3-natur er en potentiel ammoniakfølsom skov beliggende cirka 1,4 kilometer nordøst for ejendommen. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Som følge af produktionstilpasningen og udvidelsen på Buen 47, 7752 Snedsted er merbelastning til skoven beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha/år, mens den totale belastning fra anlægget er beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Idet husdyrbruget ifølge beregningen ikke bidrager mere med ammoniakdeposition til området, vurderes tilpasningen og udvidelsen ikke at påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning. Med henvisning til en større afstand fra anlægget til øvrig kategori 3 natur, vurderer Thisted Kommune, at det ansøgte vil have en neutral effekt på øvrig kategori 3 natur.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 i nærheden af ejendommen vurderes ikke mere ammoniakfølsomme, og modtager ikke større ammoniakdeposition fra ejendommen. Ammoniakdepositionen fra Buen 47, 7752 Snedsted vurderes dermed ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område er Habitatområde nr. 27: Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum sø og er beliggende i Thisted Kommune cirka 5,8 kilometer nord nordvest for anlægget.

Ammoniakemissionen fra Buen 47, 7752 Snedsted vurderes jf. ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af ejendommen ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne, og dermed også de arter, der danner udpegningsgrundlag for områderne. Thisted Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på områderne, herunder på arterne og naturtyperne, som områderne er udpeget for at beskytte.

Thisted Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke, i kumulation med andre projekter, vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne som følge af ammoniakemission, jf. ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af ejendommen.

Thisted Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disses yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægge deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne:

Dyr:	Planter:
Damflagermus	Ingen registrerede
Vandflagermus	
Troldflagermus	
Birkemus	
Markfirben	
Odder	

Spidssnudet frø Stor vandsalamander Strandtudse Ulv	
--	--

Odder og stor vandsalamander er en del af udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 27.

- **Flagermus** - Flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn, hvor en god vandkvalitet er vigtig.
- **Birkemus** - forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.
- **Odder** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.
- **Markfirben** - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskrånninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander** og **spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.
- **Strandtudse** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.

Ud fra kommunens tilgængelige oplysninger, er der umiddelbart ikke observeret arter omfattet af bilag IV eller andre sjældne arter indenfor cirka 1,6 km fra staldanlæggene.

Eftersom det vurderes, at ammoniakemission fra Buen 47, 7752 Snedsted ikke vil medføre tilstandsændringer af omkringliggende naturområder, vurderes det, at udvidelsen ikke indebærer risiko for negativ påvirkning af bilag IV-arter. Ligeledes vurderes den eksisterende drift ikke at indebære negativ påvirkning af bilag IV-arternes levesteder.

Thisted Kommunes vurdering:

Da der ikke sker nogen merbelastning som følge af udvidelsen og produktionsændringen vurderer Thisted Kommune sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arterne.

8 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Kommunens forslag til miljøtilladelsen har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Udkast til tilladelsen er efterfølgende sendt i 30 dages høring hos nedenstående naboer og berørte parter samt personer, der har anmodet om at modtage udkastet. Høringsberettigede naboer er fundet ud fra en beregning af lugtkonsekvensradius fra ejendommen. Konsekvensradius er beregnet til 768 meter. Følgende er hørt:

- Mikael Bangsgaard Kristensen – ansøger
- hachr@graakjaer.dk (Hanne Hoffmann Christensen – konsulent hos Gråkjær Miljøcenter)
- Ejere og beboere inden for en radius af 820 m. fra det ansøgte anlæg.
- Matrikulære naboer til anlægget

Offentliggørelse

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af tilladelsen:

- Mikael B Kristensen – ejer
- haost@graakjaer.dk (Hanne Hoffmann Christensen – Konsulent GRÅKJÆR A/S)
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk – Det Økologiske Råd
- natur@dof.dk – Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk – DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk – Friluftsrådet

Annoncering

Tilladelsen offentliggøres 18. maj 2018 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Senest fire måneder efter afgørelsen er truffet vil tilladelsen blive gjort offentlig tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital MiljøAdministration www.dma.mst.dk.

9 Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbruglovens § 16 b, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klagefristen udløber den 15. juni 2018.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyrets størrelse differentieres, alt efter om klager er en borger eller en virksomhed/organisation. Gebyrsatsen er foreløbigt i 2018 på 900 kr. for privatpersoner, mens virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Gebyret vil blive teknisk efterreguleret i 2018 af Finansministeriet. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbruglovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen, jf. Husdyrbruglovens § 81, stk. 2. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbruglovens § 90 ske inden 6 måneder fra afgørelsens meddelelse.

10 Retsbeskyttelse

Tilladelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige tilladelse.

Tilladelsen bliver ikke omfattet af reglerne for revurdering efter Husdyrbrugloven.

Tilladelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbrugslovens kontinuitetsbestemmelser.

Bilag

Bilag 1 – Bygningsoversigt med produktions- gødnings-arealer (luftfoto)

Bilag 2 – Områdekort (udsnit fra husdyrgodkendelse.dk)

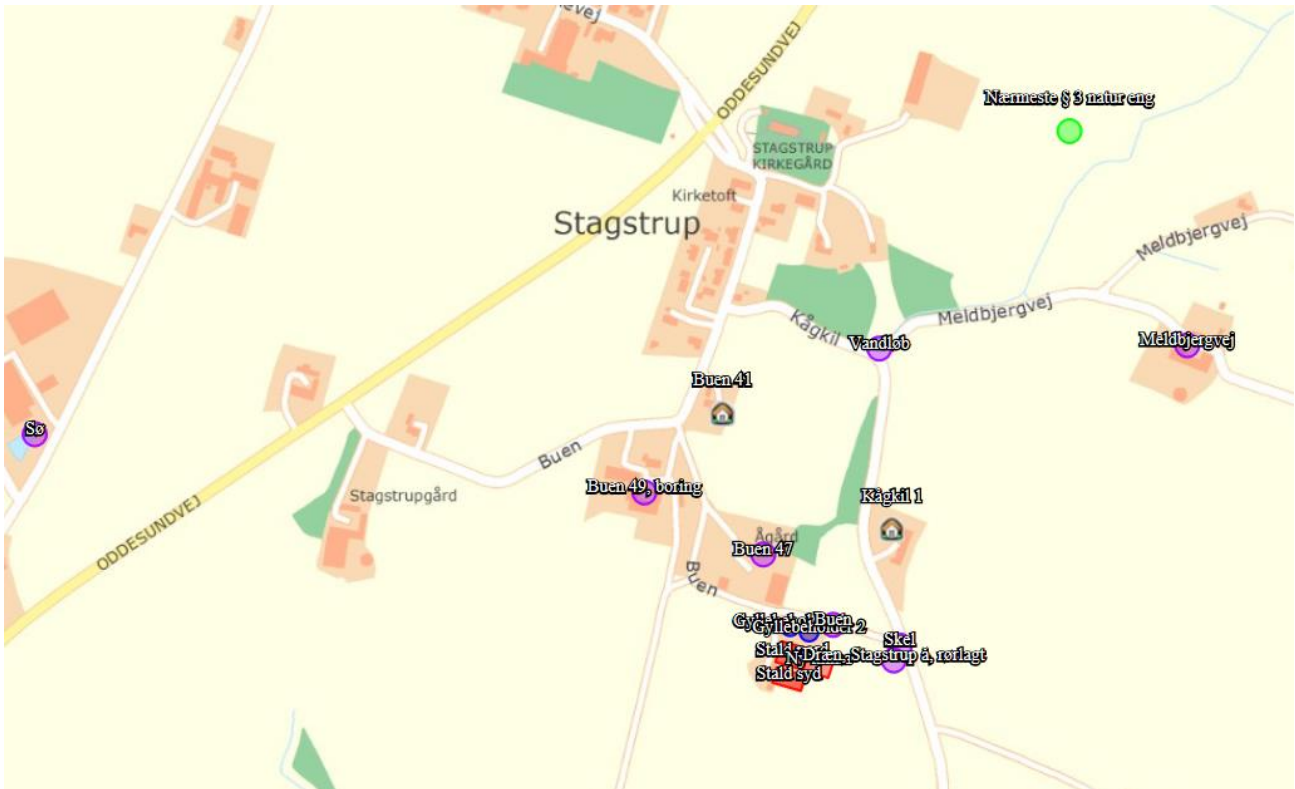
Bilag 3 – Oversigtstegning med beplantning

Bilag 1 - Bygningsoversigt med produktions- gødnings-arealer (luftfoto)

Bilag 2 - Områdekort (udklip fra husdyrgodkendelse.dk)

Bilag 3 – Oversigtstegning med beplantning

● Træ